

V R A N O V S K Ý

Z P R A V O D A J

Informační čtvrtletník

1/2023

Ú V O D N Í S L O V O S T A R O S T Y

Vážení spoluobčané,

letošní mírná zima a současné proměnlivé počasí, kdy se v rychlém sledu střídají teplé a studené dny, bezvětří se náhle změní ve velké větry a během jednoho dne chvíli svítí sluníčko a pak během okamžiku přijdou dešťové přeháňky, nepříznivě působí na přírodu, ale také na lidský organismus. Letos již v druhé polovině února naplno kvetly sněženky a jaterníky, mnohem dříve začaly kvést lísky a jiné keře, čímž dřívější vegetační období ohrožuje jak rostliny, tak také hmyz, hlavně včelky. Tento trend, kdy rostliny začínají kvést čím dál dříve, se vyskytuje prakticky v celé Evropě a je to problém pro samotnou flóru a faunu.

Nově zvolené zastupitelstvo vzešlé ze zářijových voleb schválilo na svém třetím veřejném zasedání, konaném 7. března 2023, rozpočet městyse. Rozpočet obce je nejdůležitější plánovací dokument územních samosprávných celků, podle něhož se hospodaří. Letošní sestavování rozpočtu bylo ztížené současnou ekonomickou situací. Oproti minulým rokům lze jen těžko odhadnout, jak se budou naplňovat příjmy, hlavně daňové, a výdaje v tomto roce. V každém případě je rozpočet sestaven na reálných číslech a díky hospodaření

z minulých let nemusíme zastavovat a omezovat již rozjeté investiční akce. Letos v dubnu bychom měli dokončit rekonstrukci bývalé knihovny, po novu tento objekt budeme nazývat Společenský dům. Rádi bychom zde uspořádali jako první akci oslavu Dne matek. V současné době pokračuje zdárně rekonstrukce naší mateřské školky. Opravuje se celý otopný systém, vodovod, odpady, sociální zařízení a některé podlahy a místnosti. Mateřská školka se včetně kuchyně po dobu oprav přesunula do Zámeckého hotelu. Neomezovali jsme se v podávání žádostí o dotace, a pokud budeme úspěšní jako v minulých letech, nemáme problém s dofinancováním projektů z vlastních zdrojů. Tento rok bychom se také chtěli více věnovat kulturním akcím. Po době půstu způsobeného covidem se lidé chtějí více sdružovat, potkávat se a bavit se. Dokladem toho je zdařilý hasičský ples, masopustní průvod a merenda.

Přede dveřmi jsou nejkrásnější svátky jara - Velikonoce. Končí zima, oslavuje se probouzení přírody, její plodnost, naděje a láska. Přeji vám krásné velikonoční svátky a hodně sluníčka.

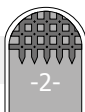
Ing. Lubomír Vedra
starosta městyse

Z EVIDENCE OBYVATEL

STATISTIKA OBYVATEL K 1. LEDNU 2023

Děti (do 15 let)	88	Děti (15 – 18 let)	20	Dospělí	633
chlapci	44	chlapci	12	muži	321
dívky	44	dívky	8	ženy	310
Celkem obyvatel bez cizinců			741		
Cizinci			23		
CELKEM OBYVATEL			764		
Průměrný věk obyvatel			46,35		

Miroslava Hanáková

INFORMACE Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

PODĚKOVÁNÍ

Budova mateřské školy prochází rozsáhlou rekonstrukcí, na kterou jsme již dlouho čekali. Aby škola mohla dále fungovat a děti měly potřebné zázemí, probíhala od pátku 10. března velká stěhovací akce ze školky do Grandhotelu Sluchátko, kde nám pan Tomáš Miška zapůjčil zdarma prostory sálu, restaurace i kuchyně a za to mu moc děkujeme. Děti zde po dobu rekonstrukce budou mít k dispozici téměř vše, na co jsou zvyklé. Restaurace bude sloužit jako jídelna pro děti ze základní školy.

Se stěhováním nám moc pomohli vranovští hasiči a někteří hodní tatínci od našich školkových dětí. Bez těchto tatínků a hasičů by to nešlo. Samy bychom tak velké stěhování nezvládly.

Proto bych chtěla touto cestou poděkovat všem, kdo pomáhali a pomáhají nejen se stěhováním, ale se vším, co s rekonstrukcí mateřské školy souvisí. Protože když ten udělá to a ten zas tohle, všichni dohromady uděláme moc.

za MŠ Pavlína Velebová

ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

Kritéria k přijetí naleznete na webových stránkách: msvranov.cz,

Zápis k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2023/2024 proběhne ve čtvrtek

4. května 2023 od 8 do 12 hodin

K zápisu je nutné přinést občanský průkaz, rodný list a kartičku pojišťovny dítěte

Zápis k předškolnímu vzdělávání pro cizince pro rok 2023/2024 proběhne v úterý

6. června 2023 od 8 do 12 hodin

Přihlášku k předškolnímu vzdělávání

si může zákonný zástupce vyzvednout v mateřské škole (nyní bývalý Zámecký hotel)

27. března od 10 do 12 hodin případně po tel. dohodě kdykoli

Pozn. od 20. 3. je MŠ z důvodu rekonstrukce přesunuta do Grandhotelu Sluchátko

ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

Ve čtvrtek 8. prosince uspořádala naše škola za velkého zájmu veřejnosti tradiční Vánoční dílny. Kromě tvorby nejrůznějších vánočních ozdob a výrobků si zde naši žáci a učitelé zopakovali i společné hudební vystoupení z vánočního jarmarku. O týden později v pátek 16. prosince si naši žáci 1. - 5. ročníku vyzkoušeli „Suché plstění s ovčí vlnou“, které pro ně připravila paní Kateřina Kaluginová. Během prosince vyrazili naši florbalisté dvakrát změřit síly s družstvy jiných škol. Mladší se na turnaji v Blížkovicích umístili na 2. a 3. místě a stříbrnou příčku obsadili i jejich starší kolegové na turnaji v Šumné. Těsně před Vánocemi navštívili někteří naši žáci společně s jejich vrstevníky ze ZŠ Lubnice a ZŠ Šumná předvánoční Vídeň.

Žáci 2. - 5. ročníku s několika staršími spolužáky zavítali v pátek 6. ledna do Horáckého divadla v Jihlavě, aby zde zhlédli divadelní představení Kniha džunglí. Naši žáci z vyšších ročníků navštívili ve čtvrtek 26. ledna zábavní vědecký park pro popularizaci a podporu vědy VIDA! science centrum v Brně.

V pátek 24. února uspořádala naše škola pro děti z 1. - 5. ročníku karneval. O tři dny později zavítal do naší školy pan Petr Vysočan se svým představením Setkání s tóny přírodních národů, ve kterém seznámil naše žáky s netradičními hudebními nástroji.

Více informací a bohaté fotogalerie najdete na našich webových stránkách /www.zsvranov.cz/.

Mgr. Lubor Durda

INFORMACE K PLACENÍ MÍSTNÍCH POPLATKŮ

- **Poplatek za psa** – poplatník do 65 let – 300 Kč za jednoho psa a 400 Kč za každého dalšího. Poplatník nad 65 let – 100 Kč za jednoho psa a 150 Kč za každého dalšího. Splatnost je do 30.04.2023. Prosim, dodržte lhůtu splatnosti, vyhnete se tak sankčnímu navýšení poplatku.
- **Poplatek z pobytu** činí 18 Kč za poplatníka nad 18 let a den. Možná osvobození jsou uvedena ve vyhlášce. I nadále ve stejném rozsahu platí povinnost vést evidenční knihu ubytovaných. Splatnost je do 15.10.2023.
- Poplatek za provoz systému odpadového hospodářství (**poplatek za komunální odpad**) činí letos **650 Kč** za osobu s trvalým poby-

tem ve Vranově nad Dyjí a za osobu vlastníci rekreační objekt, rodinný dům nebo byt, kde není k trvalému pobytu hlášena žádná osoba. Splatnost je do 31.08.2023.

Včas nebo v plné výši nezaplacené poplatky Vám budou vyměřeny platebním výměrem a jsme oprávněni je sankčně navýšit až na trojnásobek.

Preferována je bezhotovostní úhrada poplatků, je však možno poplatky uhradit i na pokladně úřadu městyse.

Čísla bankovních účtů: (KB) 1921741/0100, (ČS) 1582876399/0800, (PS) 167302190/0300

Soňa Kudrová

NÁKLADY A PŘÍJMY – ODPADY V ROCE 2022

NÁKLADY			PŘÍJMY	
Tříděný sběr - z toho:	plast	199 147,06 Kč	Místní poplatek za komunální odpad	644 956,00 Kč
	papír	130 427,14 Kč		
	sklo	19 320,00 Kč	Smluvní poplatek od podnikatelů *)	96 453,00 Kč
	kovové obaly	1 288,00 Kč		
	tuky a oleje	- Kč	Odměna za třídění od EKO-KOM, a.s. *)	252 330,00 Kč
	Celkem	350 182,20 Kč		
Nebezpečné odpady		20 445,85 Kč	*) z toho tvoří 21% DPH	
Objemné odpady		50 261,08 Kč	Příjmy celkem	993 439,00 Kč
Směsný komunální odpad		602 204,04 Kč		
Náklady celkem		1 023 093,17 Kč	ROZDÍL	29 354,17 Kč

(rozdíl financuje Městys Vranov nad Dyjí)

Do přehledu nejsou započítány náklady na svoz a zpracování biologického odpadu.

SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU

V sobotu **29. dubna 2023** budou pracovníci firmy FCC Znojmo, s.r.o. svážet nebezpečný odpad. Nebezpečný odpad přivezte na prostranství k penzionu Inspira v době od 8.00 do 9.00 hodin.

Mezi nebezpečný odpad patří: barvy a ředidla (v plechovkách a lahvích), oleje, olejové filtry, čisticí tkaniny od olejů, prošlé léky, lepidla, autobaterie, monočlánky, zářivky a výbojky, televizory, ledničky, pračky, mikrovlnky, monitory, počítače, tiskárny, pneumatiky od osobních automobilů bez disků, agrochemický odpad (staré postřiky a hnojiva).

Tohoto sběru odpadu mohou využít pouze poplatníci místního poplatku za komunální odpad (obča-

né a cizinci s trvalým pobytem ve Vranově nad Dyjí a majitelé rekreačních objektů, rodinných domů a bytů v našem katastru).

Je důrazně zakázáno provádět skládku nebezpečného odpadu na prostranství mimo uvedený datum a čas!!!

SBĚR OBJEMNÉHO ODPADU

Ve dnech **od 2. května do 5. května 2023** bude na prostranství u penzionu Inspira umístěn kontejner na shromáždění objemného odpadu. Do této kategorie odpadů patří veškerý objemný odpad kromě tříděného odpadu, nebezpečného odpadu a železného šrotu.

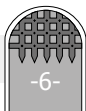
Příklad: podlahové krytiny, matrace, textil, nábytek, dřevo, keramické předměty apod.

Tohoto sběru odpadu mohou využít pouze poplat-

níci místního poplatku za komunální odpad (občané a cizinci s trvalým pobytem ve Vranově nad Dyjí a majitelé rekreačních objektů, rodinných domů a bytů v našem katastru).

Upozorňujeme, že je důrazně zakázáno provádět skládku mimo stanovené období a mimo kontejner!!!

Soňa Kudrová

VRANOV ŽIJE FOTBALEM

Fotbal je nejpopulárnějším sportem a přitahuje miliony lidí na celém světě, buď jako aktivní hráče, nebo jako diváky. Je to velmi akční a atraktivní podivánka, která nenechá nikoho chladným a zdá se být velmi jednoduše zvládnutelná, ovšem za všemi fotbalovými krásami stojí nikdy nekončící poctivý trénink.

Hry se zpravidla, pokud budeme mluvit o klasickém fotbalu, zúčastňuje 10 hráčů v poli a jeden brankář. Kromě gólmána dělíme hráče na obránce, záložníky a útočníky. Říci, který z těchto postů je nejdůležitější, bývá často obtížné i pro samotné odborníky. Gólmán má nelehký úkol udržet čisté konto a je proto spolu s obránci pod velkým tlakem, protože nedostat v zápase gól znamená neprohrát. Středoví hráči (tudíž záložníci) by měli být zpravidla velmi dobře fyzicky vybaveni, protože pomáhají jak obraně, tak i útoku, kam posílají přihrávky, o které se musí poprat srdnatí útočníci a šanci zakončit gólem. Nechám na vás, který post je nejvíc nej. Avšak žádný z hráčů si nemůže dovolit na hřišti odpočívat.

Naši hráči vstupovali do nového roku s velkým očekáváním blížících se halových turnajů, a proto jsme nezháleli a hned druhý víkend po Vánocích jsme začali s tvrdým tréninkem. Rozšířil se náš hráčský kádr, také trenérský tým, a s vervou jsme se pustili do práce. Naše nasazení a energie, kterou jsme vynaložili při trénincích, se nám obratem vrátila v podobě velmi potěšujících výsledků. Starší žáci, kteří startovali na halovém turnaji ve Zno-

jmě, skončili po velmi dobrém výkonu na 6. místě s bilancí 1 vítězství, 1 remíza a 3 prohry. Starší přípravka odehrála halový turnaj v Hrušovanech nad Jevišovkou a s bilancí 2 výher a 2 porážek skončila na krásném pátém místě.

Před začátkem jarní sezóny jsme absolvovali turnaj starších žáků na venkovním hřišti s umělým povrchem v Jevišovicích, kde jsme obsadili 7. místo s bilancí 1 výhry a 3 porážek. Ze všech těchto výsledků máme obrovskou radost a jasně nám ukazují, že máme pokračovat v nastolené práci. Nemáme ambice vychovávat reprezentanty, chceme vytvořit přátelské a sportovní prostředí, ve kterém se děti budou cítit dobře a kde budeme rádi vítat nové adepty, i proto jsme pro ně a pro vás věrné fanoušky nachystali k už tradičním porcím zápasů mužů a starších žáků také zápasy mladší přípravky. Všechny potřebné informace a aktualita kolem SK Vranov nad Dyjí si můžete přečíst na nové webové stránce www.skvranov.cz. Zůstaňte nám věrni a věřím, že již brzy si budeme moct spolu po vyhraném zápase zakřičet náš výherní pokřik "cigi caga cigi caga hej hej cigi caga cigi caga Vranov je nej"...

Kontakt na trenéry:

„A“ mužstvo - L. Dubec (603545328)
st. žáci - Doubek (603549469), Beneš (776720463)
ml. přípravka – Jaklovský (728776911)

Slavomír Jaklovský

CESTOVNÍ RUCH VE VRANOVĚ NAD DYJÍ

S turistikou a cestovním ruchem byl Vranov nad Dyjí spojován již za Rakousko-Uherska. Nejinak je tomu i v dnešní době.

Někteří spoluobčané v současnosti poukazují především na negativní stránky, které cestovní ruch přináší. To, že je v obci v sezóně k dispozici méně parkovacích míst, bývají plné restaurace, v obchodech někdy dojde pečivo nebo se na místních komunikacích pohybuje více cykloturistů, tak to jsou příklady věcí, které samozřejmě mohou mnohým lidem vadit.

Na druhé straně si je třeba uvědomit, že Vranov nad Dyjí je z velké míry na turistice závislý. Nemalé jsou například příjmy z ubytovacích poplatků, jejichž výše činila za posledních 14 let v průměru okolo 850 tisíc Kč ročně. Do obecní pokladny směřují i další příjmy od návštěvníků Vranova nad Dyjí, jako je například parkovné apod.

Uvedené finanční přínosy však nejsou to hlavní, neboť městy musí velkou část získaných prostředků vložit zpět do potřeb turismu (provoz informačního centra, zvýšené náklady na likvidaci odpadů a údržbu obce atd.)

Nejdůležitější je především to, že cestovní ruch je v podstatě hlavním odvětvím, které zabezpečuje obyvatelům Vranova nad Dyjí pracovní příležitosti jak v zaměstnanecké, tak i v podnikatelské činnosti. S tím souvisí demografická struktura i další rozvoj obce. Lze předpokládat, že ve Vranově nad Dyjí nevznikne žádný větší podnik z průmyslového nebo obdobného oboru a cestovní ruch zůstane i nadále nosným odvětvím.

Posouzení výsledků cestovního ruchu je možno odvodit například z počtu návštěvníků Vranova nad Dyjí a délky jejich pobytů. To přibližně odpovídá odvedeným poplatkům z pobytu. Z grafu je patrné, že podnikatelé v turismu nemají v posledních letech na různých ustláno. Od roku 2018 se projevuje klesající trend návštěvnosti Vranova nad Dyjí i přesto, že byly do provozu uvedeny nové ubytovací kapacity. I když v letech 2020 a 2021 byly sezóny ovlivněny omezeními

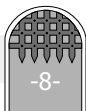
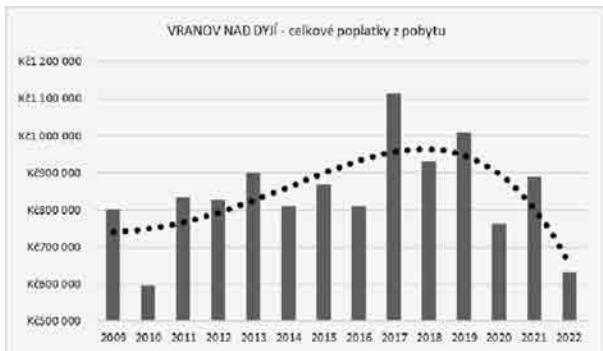
v rámci COVIDu, tak rok 2022, který byl již bez omezení, se stal jedním z nejhorsších za posledních 14 let. Může se spekulovat o důvodech, zda to bylo způsobeno možností opět vycestovat bez omezení do zahraničí nebo zhoršující se ekonomickou situací. V každém případě mají firmy z oboru cestovního ruchu z budoucího vývoje obavy.

Jak tedy dál? U podnikatelů v oblasti turismu by mělo být samozřejmostí stále zkvalitňování svých služeb a nabídka dalších zajímavých akcí a možností, které by přitáhly návštěvníky na Vranovsko. Uvedené věci však patrně nebudou stačit ke zvýšení zájmu o Vranov nad Dyjí. Pro spokojenost našich hostů jsou důležité i služby, které by měla zajišťovat obec (optimální provoz informačního centra, parkování, webová prezentace turistických možností apod.)

Velmi důležitou věcí je i propagace Vranova nad Dyjí, kde by obec mohla například využít užší spolupráce s destinační agenturou ZnojmoRegion nebo Státním zámekem Vranov (NPÚ). Nelze spoléhat na to, že Vranov nad Dyjí bude v cestovním ruchu těžit jen ze svého, kdysi slavného jména. Všichni se musíme snažit o to, abychom se cítili úspěšni v konkurenčním soupeření s ostatními turistickými destinacemi.

Když své síly spojí obec, podnikatelé a další subjekty působící v cestovním ruchu, bude to nejenom ku prospěchu všech zúčastněných, ale povede to i k dalšímu potřebnému rozvoji obce.

Ing. Jaroslav Ryšavý

INFORMACE O SBĚRNÉM KONTEJNERU NA TEXTIL

Vážení spoluobčané,

rádi bychom vás informovali o spolupráci mezi obcí a společností Dimatex při sběru nepotřebného textilu. Sběrné kontejnery jsou určeny k druhotnému využití textilních materiálů s pozitivním vlivem na životní prostředí. Třídění textilu je jednou z cest, jak dosáhnout požadovanou úroveň 50% recyklace komunálního odpadu v příštích letech.

Společnost DIMATEX CS, spol. s r. o. působí na českém trhu služeb v oblasti svozu a recyklace textilu pod stále stejným názvem od roku 1991. Zakládáme si na tradicích a jsme společensky odpovědná firma. Naší činností šetříme městům nemalé částky za zpracování komunálního odpadu. Naší snahou je pomoci naplnit cíle ve třídění odpadu, důležitá je však i aktivní spolupráce měst/obcí a jejich obyvatel.

Část vytríděného textilu je předána neziskovým organizacím. Spolupracujeme s Oblastními charitami, které podporujeme jak finančně, tak materiálem z kontejnerů v případě potřeby. Z charitativního šatníku, provozovaného v sídle firmy, neziskové organizace čerpají ošacení, obuv, deky, ručníky aj. podle vlastních potřeb. Textil nevyužitelný pro charitativní účely společnost DIMATEX dále zpracovává. Vytríděné oděvy a textilní materiály se dále recyklují a používají pro výrobu čisticích hadrů, geotextilií pro využití v automobilovém, strojírenském nebo stavebním průmyslu.

Pro přehled ještě uvádíme, jaký textil patří do kontejnerů na textil, jak má být do kontejneru vhozován a jaký textil tam v žádném případě nepatří. Zároveň prosíme všechny, aby **vytríděný textil v žádném případě nenechávali vedle kontejnerů, ale vhozovali jej přímo do kontejnerů na textil**. Zabrání tak velkému nepořádku a znehodnocení odloženého textilu.

Co PATŘÍ do sběrného kontejneru: čistý a suchý textil (veškeré nositelné oděvy, kabelky, batohy, bytový textil – záclony, závěsy, povlečení, potahy, ubrusy, ručníky a deky) **zabalенý v zavazanech (zauzlovaných) igelitových pytlích / taškách**, dále také **čistá spárovaná (svázaná) nositelná obuv** a funkční hračky.

Co NEPATŘÍ do sběrného kontejneru: znečištěný, mokrý, plesnivý nebo zapáchající textil, matrace, molitan, koberce, ústřížky látek, netextilní materiály, komunální odpad.

Z odpadového textilu nově vyrábíme recyklát pro venkovní použití RETEXTIL.

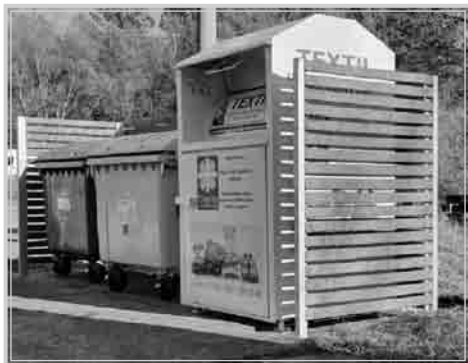
Naše skupina firem investovala nemalé prostředky do vývoje technologií na zpracování odpadové části textilu z kontejnerů na textil. Výsledkem je produkt **textilní kompozit RETEXTIL, 100% recyklát z textilu a LDPE** – kombinuje nejlepší vlastnosti plastu a dřeva. Materiál je pevný, stálý, nenásákový a bezúdržbový.

- Nabízíme městský mobiliář a profily.
- Materiál opracovatelný na běžných nástrojích pro práci se dřevem.
- Neabsorbční – odolný proti vlhkosti, vodě a nízkým teplotám.
- Odolný – o 40 % mechanicky odolnější než srovnatelné plasty.
- Vyprodukováno z textilu určeného k likvidaci.

Společnost Dimatex chce být váš stabilní, spolehlivý a blízký partner pro ekologické zpracování nepotřebných oděvů. Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat.

Kontakt a profil společnosti: www.dimatex.cz

www.retextil.cz

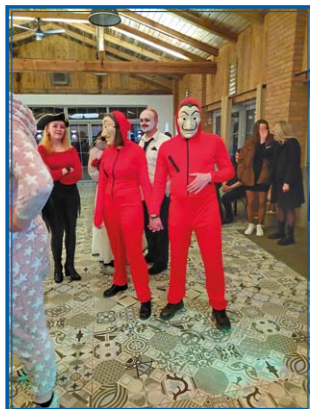

MASOPUSTNÍ PRŮVOD

MASOPUSTNÍ MERENDA

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA ROKU 2023

Jako každý rok, i letos s prvními dny nového roku, začaly ve Vranově nad Dyjí chodit skupinky koledníků, aby se tak zapojily do největší dobrovolné celostátní sbírky pořádané Charitou.

Do roku 2023 startoval náš městy s 744 obyvateli včetně dětí (dospělých obyvatel je 635).

Minulý rok jsme se chlubili, že byla vybrána rekordní částka 29 040 Kč, tento rok byla tato částka pokořena a ve Vranově nad Dyjí se vybralo neuvěřitelných 35 221 Kč.

Minulý rok Tříkrálová sbírka v Oblastní charitě Znojmo vynesla 2 902 538 Kč, kdežto letos výtěžek činil už 3 250 053 Kč. Na Znojemsku bylo dáno do oběhu 550 pokladniček, což odpovídá i tolika skupinkám, které chodily koledovat.

Ve Vranově nad Dyjí s pokladničkou č. 162 chodila paní Pisková a její skupina vybrala 2 070 Kč, skupina Táni Dohnalové přispěla z pokladničky č. 163 částkou 1 735 Kč, paní Milada Jedličková s její skupinou do pokladničky č. 166 nasbírala 2 821 Kč, otec Jan Richtr se svými svěřenými koledníky vybral 8 917 Kč do pokladničky č. 164, otec Marek Dunda se svou skupinou s pokladničkou č. 167 přispěl částkou 8 679 Kč. Zvláštní poděkování patří

Romanovi Franekovi, který obětavě se svými malými koledníky obešel zákoutí Vranova a s částkou 10 969 Kč, která byla v pokladničce č. 497, dosáhl rekordu štedrosti místních obyvatel.

Přestože nastala doba velkého šetření (všudypřítomného šetření a obavy z inflace), i zde platí pořekadla „kdo rychle dává, dvakrát dává“ a „nouze lidi sblízuje“.

Poděkování patří všem, kteří svou štedrostí důstojně reprezentují občanskou soudržnost, která vládne v našem městy, kde občanů sice ubývá, ale ti, co zde zůstávají, myslí na potřebné. Všem velké díky.

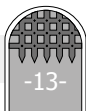
MUDr. Alena Horná

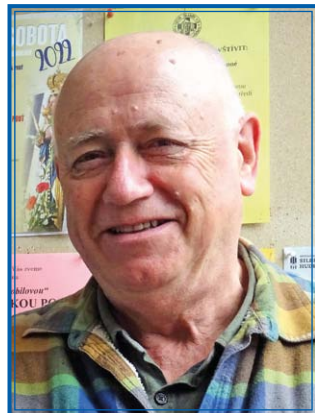
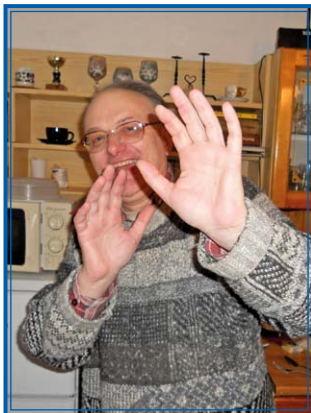

PROHLÍDKY V KOSTELE

V posledních letech mnozí objevují vranovský kostel a to nejen díky tomu, že po generální opravě, která skončila v roce 2011, se podařilo objevit řadu detailů, které byly dříve pozapomenuty a kostel zazářil ve své plné kráse, ale také díky nově zavedené průvodcovské službě. Začalo to velmi nenápadně. Na prázdniny se nastěhoval na faru do Vranova pan Jan Herna, skaut tělem i duší a velký ctitel svého křestního patrona Jana Nepomuckého. Začínal se ujímat jednotlivých skupinek turistů, které přicházely ke kostelu a vyprávěl jim o kostele a svatém Janu Nepomuckém. Když vi-

děl, kolik zájemců mu naslouchá, nastudoval vše potřebné o historii a vybavení kostela, a pak už se celé prázdniny věnoval návštěvníkům od rána do večera. Některým dokonce celé hodiny. Zvlášť si pochvaloval pondělky, kdy je na zámku zavřeno a návštěvníci ocenili, že mohou navštívit neméně zajímavý farní kostel Panny Marie Nanebevzaté. Když na začátku roku 2020 pan Jan Herna zemřel, ujal se průvodcovské služby MUDr. Stanislav Doležal. Navázal na svého předchůdce pana Herna v plném rozsahu. Dokonce návštěvníky vítal v jejich rodných jazycích. Zavedl prohlídky v němčině,

angličtině, maďarštině, ruštině, polštině, ukrajinštině, italštině... Když jsem se ho ptal, který z jazyků běžně používaných v Evropě neovládá, říkal: „Snad jenom francouzštinu.“ Často hlásil různé zajímavosti, které se od návštěvníků dověděl, a tím obohatil náš pohled na historii a cennosti našeho kostela. Ani jsme sami netušili, že sem přichází tolik cizinců. Mluvil o Japoncích, Kanadánech, návštěvnících ze zemí, které nám připadají do jisté míry exotické, a samozřejmě o všech různých Evropanech. Návštěvníci byli jeho výkladem tak zaujati, že se nejen opakovaně vraceli, ale i mnohým dalším návštěvu vranovského kostela i doporučili, právě kvůli zajímavému průvodci. Ten občas hlásil, že ho další a další návštěvníci kostela jenom tak pozvali s vděčností na oběd, pivo či večeři. Když po začátku ruské invaze na Ukrajinu v roce 2022

odešel do Boskovic, kde se začal věnovat ukrajinským uprchlíkům a jejich výuce češtině, nastalo hledání, jak navázat na tyto dvě jedinečné osobnosti, které zcela nezištně a zadarmo provázely vranovskou svatyní.

Naštěstí se této službě ujal se vši ctí pan Jiří Škodák, který navázal, aniž by se snížila laťka velmi vysoce nastavená. Přidávám se k těm stovkám vděčných návštěvníků našeho kostela, kteří objevili díky našim průvodcům, jaké skvělé a historicky cenné místo zde máme. Stále se však ještě potkávám s tím, že někteří Vranováci dosud náš kostel neznají. A tak chci doporučit, aby zvláště v létě využili možnost komentované prohlídky a pozvali sem i další.

P. Marek Dunda, vranovský farář

ZEMĚTŘESENÍ

V pondělí 6. února 2023 ráno světem otřásla tragická zpráva o silném zemětřesení na území Turecka a severozápadu Sýrie o síle 7,8 Richterovy stupnice. Do neděle 12. 2. bylo již 32 tisíc mrtvých, nepočítaně zraněných a naděje na přeživší se každou hodinu zmenšovala. Bez jídla se v těchto podmínkách dá přežít i tři týdny, ale bez vody maximálně 70 hodin, přičemž během noci zde klesaly teploty pod nulu. Celý svět posílá do postižených oblastí jakouko-

liv pomoc, hmotnou i humanitární. I Česko vyslalo 67 člennou skupinu USAR - Urban Search and Rescue (v překladu: vyhledávání a záchrana v obydlených oblastech). Mnoho let se používalo označení SAR – služba pro pátrání a záchranu letadel. Od r. 2002 bylo Mezinárodní poradní skupinou rozhodnuto, že pro případy pozemních, obytných, tedy urbanistických katastrof se bude skupina jmenovat USAR. Historie českého USARu se začala psát od roku 1999, kdy speciální jednot-

ka složená z hasičů odřadem pro záchranné práce byla povolána po těžkém zemětřesení do Turecka a na Tchaj-wan. Vše bylo na bázi dobrovolnosti a nadšení pro věc, až zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému do této organizace vnesl pravidla. Důležitou složkou USAR odřadu jsou kynologové s vycvičenými psy. Organizace má schopnost napojení se na zahraniční informace, a to prostřednictvím MV – generální ředitelství HZS ČR.

Protože doba odletu USAR odřadu je 30 minut od nahlášení příhody, kdy odlétá helikoptéra se specialisty, a 6 hodin je čas vyslání záchranného USAR odřadu v základní struktuře, je hlavní centrum situováno v Praze v blízkosti letiště kvůli dostupnosti zahraničních linek. I v případě této tragédie bylo hned v pondělí 6. 2. vysláno 67 členů, 4 psi, a to ve stanovené časové lhůtě.

Zemětřesení je náhlý pohyb zemské kůry vzniklý uvolněním napětí z neustálého pohybu zemských desek podél zlomů. Zlom je geologická porucha v desce povrchu země, který může být hluboký jen několik metrů, ale dlouhý i tisíce kilometrů. Zlomy vznikají v oblastech, kde působí silné napětí, které vede k pohybům desek, a to třeba vulkanovou činností, ale i lidskou nešetrností k přírodě, nebo pohybem ledních ker.

Nejznámější a nejsledovanější zlom na světě prochází San Franciskem a jmenuje se San Andreas. Severoanatolský zlom je aktivním zlomem procházejícím Tureckem. Česká republika je tvořená pevnou deskou, která je stabilní, ale geologický průzkum ukázal, že povrch naší vlasti je tvořen velkým počtem mikrodesek s četnými zlomovými strukturami. V Česku jsou zemětřesení slabá, do 4 stupňů Richterovy stupnice, objevují se několikrát do roka v oblasti mariánskolázeňského zlomu, také u Karlovarského kraje, Kraslicka a u Královéhradeckého kraje. Ostravsko je pak v ohrožení v důsledku důlních činností.

V oblastech, kterými tyto zlomy procházejí, jako je západní pobřeží Ameriky, východní Asie, Kavkaz, Turecko, Irán a Středomoří, jsou katastrofy nejčastější.

Studiu zemětřesení se věnuje geofyzika, konkrétně její součást – seismologie. K vyjádření síly otřesů se používá veličina zvaná magnitudo.

Stupeň zemětřesení jsme ale zvyklí hodnotit podle Richterovy škály. Nejsilnější zemětřesení bylo

v roce 2004 o síle 9,1 RS, kdy zahynulo 293 106 lidí, a to na Sumatře a Indonésii. V roce 2011 mělo zemětřesení spojené s tsunami v Japonsku sílu 9,0 RS a zahynulo 16 000 obyvatel. Zemětřesení se vyskytuje na tzv. zlomech, což je zóna mezi dvěma bloky horniny. Teprve s rokem 1935 zavedl do praxe Charles Richter a Beno Gutenberg metodu, kterou měřili v jižní Kalifornii seismické vlny, tedy lokální magnitudo. Celosvětově se začal používat termín Richterova škála, i když vlastně jde o pojem vyjadřující situaci v Kalifornii.

Jako velká a ničivá zemětřesení jsou definována ta, která mají sílu více jak 6 RS a mají za následek více jak 1 000 obětí.

Od roku 1900 do roku 2010 proběhlo ve světě 126 ničivých zemětřesení, neboť země je v neustálém pohybu a jedno velké zemětřesení je tedy každý rok. Tato obrovská tragédie, jakož i nepříznivé ekonomické poměry a válka, to vše bylo pro rok 2023 předpovídáno věstci.

V žalmu 106:17 Písma svatého je psáno: „Tu se rozevřela země, Dátana pohltila a přikryla Abirá-mův spolek.“

Nostradamus, francouzský astrolog a věstec žijící 1505 – 1565, předpovídal velkou válku, cestu na Mars, ekonomickou krizi, změny stavu půdy - sucha a zemětřás.

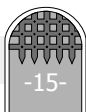
Brit Craig Hamilton-Pauker předpověděl Brexit, smrt královny Alžběty II., válku trvající mnoho měsíců, dobytí Marsu, přírodní katastrofy.

Neštěstí, které se událo v Turecku a Sýrii, vědecky vysvětleno, je výsledkem neklidné, stále živé planety Země, které jsme součástí.

Vážení spoluobčané, v souvislosti s touto tragédií je dobře si uvědomit skutečnost, že žijeme v krásné, klidné zemi bez rizika větších přírodních kalamit, že podlomená ekonomika u nás ještě nehrozí hladomorem, jak je to v jiných zemích světa, že válka je sice velkou hrozbou, ale je v moci rozumných lidí tomuto utrpení zamezit.

Dle svých možností můžete přispět za účelem pomoci obětem zemětřesení na konto neziskové organizace Člověk v tísni, účet 51945194/0300 nebo do sbírky spuštěné pod záštitou neziskové organizace ADRA na účet 40040400/5500, VS: 62. Budme pokorní a vděční za jistoty, ve kterých žijeme my i naše děti.

MUDr. Alena Horná

VRANOVSKÝ ZPRAVODAJ

Místo vydání: Vranov nad Dyjí

Číslo a měsíc vydání: 1/2023, březen 2023

Evidenční číslo per. tisku přidělené ministerstvem - MK ČR E 14326

Vydavatel:

Městys Vranov nad Dyjí, Náměstí 21, PSČ 671 03 Vranov n. D., IČ - 00293806

Náklad:

500 ks

Distribuce:

zdarma do schránek

Editorka:

J. Kocholová

Přispěli:

**Th.D. M. Dunda, Mgr. L. Durda, M. Hanáková, MUDr. A. Horná, S. Jaklovský,
B. Jurincová, M. Kovářová, S. Kudrová, Ing. P. Pokorná, Mgr. S. Pokorný,
Ing. J. Ryšavý, Ing. L. Vedra, P. Velebová**

Korektura textů:

Mgr. Z. Černošková

Grafika a tisk:

Tiskárna **WEGA**, Znojmo, www.WEGA.cz

Uzávěrka dalšího čísla zpravodaje bude: červen 2023

Textové příspěvky, fotografie, náměty pošlete na adresu podatelna@ouvrnov.cz

